

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě – pobočka v Olomouci rozhodl samosoudkyní JUDr. Martinou Radkovou ve věci

žalobce: **Bc. M. K.**
bytem X
zastoupený advokátem Mgr. Petrem Hasalou
sídlem Radniční 13, 787 01 Šumperk

proti
žalovanému: **Krajský úřad Olomouckého kraje**
sídlem Jeremenkova 40a, 779 00 Olomouc

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 7. 2022, č. j. X, ve věci přestupku

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení **nepřiznává**.
- III. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. V projednávaném případě byly **jádrem sporu otázky**, jestli byly v souladu se zákonem prokázány a popsány spáchání přestupku a čas jeho spáchání, jestli svědkové byli věrohodní, jestli šlo o pokračující přestupek a jestli došlo k promlčení přestupku.
2. Žalovaný napadeným rozhodnutím zamítl odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí Městského úřadu Šumperk, odboru sociálních věcí, oddělení sociální pomoci (dále jen „městský úřad“) ze dne 13. 4. 2022, č. j. X, kterým městský úřad uznal žalobce vinným ze spáchání přestupku podle § 59 odst. 1 písm. h) zákona č. 359/1999 Sb., o sociálněprávní ochraně dětí, ve znění účinném ke dni vydání napadeného rozhodnutí (dále jen „ZOSPOD“) a uložil mu pokutu ve výši 3 000 Kč.

3. Přestupku se měl žalobce dopustit tím, že v přesně nezjištěné době nejméně od roku 2016 do 7. 12. 2019 v místě bydliště v X na ulici X použil nepřiměřený výchovný prostředek tím, že ve společném obydlí v přesně nezjištěném počtu případů opakovaně používal nepřiměřené fyzické tresty vůči svému nezletilému synovi M. K., nar. X, konkrétně syna bil rukama do hlavy a mlátil několika ranami koženým řemenem se železnou přezkou tak, že syn měl podlitiny na hýždích a na nohách, občas na rukách, a to za špatné známky ve škole, lhaní a podvody, odmítání a při konfliktech po vzájemné výměně názorů; úmyslně tak použil vůči dítěti nepřiměřený výchovný prostředek.
4. **Žalobce v žalobě** namítal, že Policie ČR (dále jen „policie“) zahájila prověřování trestního oznámení orgánu sociálně-právní ochrany dětí (dále jen „OSPOD“), které vzniklo na základě anonymního telefonátu. Skutková podstata projednávaného přestupku není totožná jako u trestného činu týrání svěřené osoby. Pro odpovědnost za analyzovaný přestupek je třeba zjistit, za jaké výchovné provinění vůči dítěti rodič užil výchovný prostředek ve formě trestu a zda takový výchovný prostředek je adekvátní provinění. To se v posuzované věci nestalo. Správní orgány nezjišťovaly výchovné provinění a v přímé souvislosti s ním užitý výchovný prostředek. Žalobce přiznal, že v minulosti užil vůči nezletilému M. fyzické výchovné prostředky, avšak vždy v souvislosti se závažným proviněním a přiměřeně, a to nejdéle do 15 let věku (do 29. 1. 2019). Žalobce zcela vyloučil, že by se jednalo o fyzický trest, který způsobuje zranění, je ponižující a jinak neadekvátní a rozhodně vyloučil, že by jej uhodil kovovou sponou na opasku.
5. Vznikly pochybnosti o věrohodnosti výpovědí svědkyně P. K. a dětí žalobce – nezletilého M. K. a nezletilé K. K. U nezletilého M. K. nebyla prokázána žádná zranění, která by svědčila o systematickém a dlouhodobém bití. To vyplynulo z výpovědi spolužáka M. K. a učitelky Mgr. E. H. Z výpovědí vyplývala neskrývaná animozita svědkyně P. K. a nezletilého M. K. vůči žalobci. Svědčí o tom i postupný vývoj jejich výpovědí a neschopnost odpovědět na doplňující otázky a uvést konkrétní okolnosti a časové zařazení údajného nepřiměřeného fyzického trestání do bližšího rámce. Dokazují to i rozpory mezi výpovědí svědkyně P. K. a nezletilého M. K. Kovová spona na opasku by zanechala zcela jiné objektivní stopy na těle než jen modřiny. Svědkyně P. K. a nezletilý M. K. popsali pouze dva incidenty, ovšem odlišně a nedokázali je nijak časově blíže zařadit. Nezletilý M. K. uvedl, že k incidentu ve vstupní chodbě jejich bytu mělo dojít o jednom víkendu na podzim 2019, avšak současně uvedl, že k údajnému bití žalobcem mělo docházet od páté do deváté třídy. Na podzim 2019 však již nezletilý M. K. navštěvoval první ročník střední školy. Z výpovědi svědkyně K. K., babičky nezletilého M., vyplynulo, že M. u nich spával každý víkend. Ani tento rozpor s výpovědí nezletilého M. správní orgány neodstranily. K tomuto údajnému incidentu svědkyně P. K. z časového hlediska uvedla, že nezletilý M. byl v té době o hlavu menší než ona, z čehož lze odhadovat na výšku jeho postavy kolem 150 cm. Tomu neodpovídá ale jeho věk 15,5 roku.
6. Popis skutku v rozhodnutí městského úřadu vylučuje soustavnost. Z § 59 odst. 1 písm. h) ZOSPOD vyplývá, že užití nepřiměřeného výchovného opatření je ohraničený časový úsek. Při jiném provinění dítěte a užití dalšího výchovného trestu ze strany rodiče nastává další skutek a oblast pro zkoumání nepřiměřenosti trestu. Závěr žalovaného o pokračujícím přestupku neodpovídá obsahu ani smyslu § 59 odst. 1 písm. h) ZOSPOD ani skutkové větě výroku o vině. Výrazy „v přesně nezjištěné době nejméně od roku 2016 do 7. 12. 2019“, „v přesně nezjištěném počtu případů, opakovaně“ a „občas“ vylučují systematickост a jednotící záměr či úmysl. Z provedeného dokazování nevyplývalo, že jednání kladené žalobci za vinu

pokračovalo až do 7. 12. 2019, ani to výslovně netvrdil žádný ze svědků. Otázka, zda se jedná o pokračující přestupek, je významná pro posouzení marného uplynutí promlčecí doby, kterou se měly správní orgány zabývat z úřední povinnosti. Pokud by i k nějakému jednání ze strany žalobce došlo do 29. 1. 2019, popřípadě do 30. 6. 2019 (konec školního roku v deváté třídě základní školy nezletilého M.), pak je otázka zániku odpovědnosti za přestupek zcela relevantní.

7. Žalobce namítal, že v rozporu se zákonem správní orgány neužily zákon č. 417/2021 Sb., který změnil § 32 odst. 2 písm. b) zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění účinném ke dni vydání napadeného rozhodnutí (dále jen „ZOP“) tak, že „promlčecí doba se přerušuje vydáním rozhodnutí, jímž je obviněný uznán vinným; je-li prvním úkonem v řízení vydání příkazu, přerušuje se běh promlčecí doby jeho doručením“. Protože část za středníkem jako *lex specialis* mění část § 32 odst. 2 písm. b) ZOP před středníkem, vydání rozhodnutí městského úřadu z 13. 4. 2022 nemá za následek přerušování běhu promlčecí doby a počátek běhu promlčecí doby nové. Proto žalovaný vydal napadené rozhodnutí 7. 7. 2022 po uplynutí zákonné promlčecí doby.
8. **Žalovaný ve vyjádření k žalobě** odkázal na napadené rozhodnutí a výstižně poznamenal, že napadené rozhodnutí vychází ze všech skutečností, které jsou obsaženy ve správním spise městského úřadu. Z nich vyplývá, že tresty přicházely v souvislosti se školním prospěchem, chováním nezletilého M. K. vůči otci a podobně, jak je podrobně uvedeno v rozhodnutí. Sám žalobce doznal, že syna trestal opaskem, což je podle žalovaného nepřiměřený výchovný prostředek, jak uvedl v napadeném rozhodnutí. Jednání žalobce (trestání syna) vykazovalo zcela zřejmý jednotný záměr, jak bylo v řízení prokázáno. Nešlo o souhrn jednotlivých nahodilých selhání. K prekluzi nedošlo, protože vydáním každého rozhodnutí o vině, které není příkazem jakožto prvním úkonem v řízení, dochází k přerušování běhu promlčecí doby.
9. **Soud přezkoumal** napadené rozhodnutí podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále „s. ř. s.“), v mezích žalobních bodů a při přezkoumání rozhodnutí soud vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 a 2 s. ř. s.).
10. Soud zjistil **ze správního spisu** z podnětu OSPOD k prošetření věci nasvědčující trestné činnosti – týrání nezletilých dětí, zaslánému městskému úřadu 13. 7. 2020, že anonymní oznamovatel sdělil telefonicky 3. 7. 2020, že v době soužití manželů docházelo k hádkám a domácímu násilí. Ke dni podnětu styk žalobce se synem neprobíhal. OSPOD spolupracoval s rodinou od 8. 4. 2020 na základě oznámení žalobce, že mu manželka bránila ve styku s dcerou. Žalobce upřesnil, že styk se synem neprobíhá, protože je navedený matkou. Dle OSPOD měl žalobce negativní vztah k matce jejich dětí a opakoval, že matka má bohatého milence. Matka vysvětlila, že od prosince 2019 manželé spolu nežijí, otec o syna nejeví zájem a s dcerou se stýká podle jejich dohody. OSPOD zjistil narušený vztah žalobce a jeho syna. Oba rodiče 19. 5. 2020 uzavřeli u OSPOD prozatímní dohodu o styku s dcerou. OSPOD uzavřel, že z pohovoru s dětmi vyplynulo, že žalobce se choval k matce a jejich dětem agresivně. Syn M. poukázal na hádky a facky od otce (ty by neřešil) a bití řemenem, ke kterému nebyl pádný důvod. Obě děti prospívají ve škole velice dobře. Syn studuje průmyslovku a prospěl s vyznamenáním.
11. Žalobce v podání vysvětlení policii dne 11. 11. 2020 objasnil, že jeho bývalá manželka má asi tři roky milence, od té doby intimně spolu nežili. Se žalobcem bydleli u jeho rodičů,

kde měl žalobce vybudovanou půdní vestavbu. Manželka si nějak nesedla s mámou žalobce, pohádala se s rodiči žalobce a nechtěla jim dávat vnuka, takže došlo k soudnímu sporu. Po narození dcery se nestýkali s jeho rodiči, nestýkal se s nimi ani žalobce, protože manželka si to nepřála a žalobce nechtěl komplikovat situaci. S nemocnými dětmi býval doma žalobce. Také vařil, při učení s dětmi se střídali. Synovi dal občas pár výchovných facek, ale syn nedostal od žalobce víc než od bývalé manželky žalobce. Dokonce manželka jednou nakopala syna do genitálií, že chtěli jet na pohotovost. Oni se hádali dost často. Jednou ji syn hodil na zem, ona omdlela, překročil ji, vzal tašku a šel do školy. Žalobce se synovi vše snažil vždy spíš vysvětlit. Páskem ho nezbil. Manželka vystartovala i na žalobce, nadávala a dala mu facky. Modřiny měla, když se chytla se synem. Dne 7. 12. 2019 manželka žalobce vyhodila z domu. Žalobce měl pohodové dětství, hrál hokej. Otec chtěl, aby z něj něco vyrostlo, tak na něho byl přísný. Žalobce občas dostal nějakou výchovnou, ale to si zasloužil, otec se choval férově, vždy v něm měl oporu. Problémy gradovaly, když milenec bývalé manželky obvinil žalobce, že mu poničil auto. Když si žalobce se svým otcem přijel k bývalé manželce pro věci, tak žalobci řekla, že její milenec zařídí, že žalobce přijde o práci a že žalobce zavřou. Když jí žalobcův otec řekl, ať se vzpamatuje a řídí se desaterem, tak mu řekla, že nějaký „zasraný estébák jí nebude kázat o morálce“ a zabouchla dveře. Syn žalobci jednou oznámil, že si přijde pro motorku, kterou si schoval u žalobce v práci, když ho milenec bývalé manželky vyhodil s motorkou z bytu, kde ji měl syn předtím uschovanou, protože syn dělal pomocné práce kolem domu milence manželky jako brigádu. Když žalobce synovi řekl, že takovým tónem s ním mluvit nebude, syn přebral rétoriku matky a řekl žalobci, že na žalobce pošle policii.

12. Bývalá manželka žalobce v podání vysvětlení policii 16. 10. 2020 řekla, že změna došla kolem roku 2015, kdy dceři byly tři roky, v noci kašlala a žalobce to budilo, tak obě spávaly v ložnici a manžel vedle. S manželem se začali hádat, jemu vadilo její podnikání, bil ji, nechtěla s ním ani spát. Žalobce bil syna a podlitiny měl syn nejdelší dobu od pásku. Asi kolem synových 13 let žalobce začal syna bít řemenem, ten pak měl „šlice“ na nohách. Vždycky ječel, brečel, že ho to hrozně bolí. Nejdřív bydleli u manželových rodičů, ti jim ale zasahovali do manželství, vadilo to i žalobci. Rodiče žalobce byli „problematici“. Žalobce syna zbil někdy rukama, aby na něm nebylo nic vidět. Syn pak brečel v pokoji. Když jezdila na školení do Prahy dvakrát nebo čtyřikrát ročně, syn spával u jejích rodičů.
13. Podle zprávy Střediska sociální prevence Olomouc – poradny pro rodinu Šumperk ze dne 15. 10. 2020 (autor Mgr. Č.) žalobce měl podle jeho bývalé manželky syna nadměrně fyzicky trestat. Žalobce nesouhlasil s tím, že syna fyzicky napadl. Syn žalobce uvedl, že ho žalobce měl opakovaně fyzicky napadnout. Syn se s otcem (žalobcem) stýkat nechce z důvodu, že se žalobce k němu a bývalé manželce žalobce choval nevhodně, a protože syna opakovaně fyzicky napadl.
14. Ze zprávy psychologa PhDr. M. ze dne 3. 12. 2020 se podává, že podle nezletilé dcery K. K. žalobce byl agresivní a trestal a bil i svého syna.
15. Kamarádka bývalé manželky žalobce I. K. policii při podání vysvětlení 8. 10. 2020 sdělila, že v rodině byl dlouhodobý problém, žalobce měl se synem konflikty a syn i jeho matka si několikrát stěžovali na to, že žalobce syna zmlátil. Manželé spali odděleně, žalobce chtěl mít v noci klid, aby se vyspal do práce, také si dodělával vysokou školu.
16. Soud zjistil z protokolu o jednání před Okresním soudem v Šumperku ze dne 2. 9. 2020, č. j. 30 Nc 851/2020-57, o úpravě péče a výživného pro dobu před i po rozvodu manželství

žalobce a P. K., že posledně jmenovaná vypověděla, že žalobce syna fyzicky trestal zejména v posledních dvou letech za malichernosti, bil ho řemenem nebo rukou, jednou až dvakrát týdně. Syn byl v pubertě, otci odmlouval a byl drzý. K fyzickému trestání však nebyl důvod. Nebylo to tak, že by syn otce nerespektoval nebo měl jiné výchovné problémy. Aktuální negativní postoj syna k otci plynul z toho, že syn chodil dva roky na brigádu, aby si mohl koupit motorku, ale otec mu ji zadržuje s tím, že nemá dořešené záležitosti s matkou nezletilého M. Z výsledku žalobce vyplynulo, že s nezletilým M. měli zpočátku vztahy dobré, ale syn měl různé problémy ve škole, zatajoval známky, sám si podepisoval žákovskou knížku, nahlásil, že je ředitelské volno, hrozila mu dvojka z chování. Po intervenci dostal třídní důtku. Proto byl syn trestán matkou i otcem. Bývalá manželka žalobci několikrát volala, že syna nezvládá, že se s ním poprala, on ji překročil a odešel. Je pravdou, že syna fyzicky trestal, v několika případech i řemenem, stejně tak činila i matka.

17. **Městský úřad v rozhodnutí o přestupku** ze dne 13. 4. 2022 podrobně citoval výpovědi a vysvětlení svědků, zprávu OSPOD, protokol o jednání před Okresním soudem Šumperk dne 2. 9. 2020 o úpravě péče výživného pro dobu před i po rozvodu manželství rodičů, zprávu Střediska sociální prevence Olomouc – Poradna pro rodinu Šumperk ze dne 15. 10. 2020, zprávu klinického psychologa PhDr. M. ze dne 3. 12. 2020, opis z evidence přestupků a vyjádření žalobce.
18. Městský úřad zdůraznil, že námitky žalobce směřují do nevýznamných rozdílů ve výpovědích nezletilého M. K. před policií a městským úřadem, které jsou dány časovým odstupem mezi výpověďmi, a proto nemohou být zcela identické. Fyzické trestání ze strany žalobce probíhalo v delším časovém úseku, opakovaně, a proto si svědek nemusí pamatovat u každého fyzického trestání ze strany žalobce jeho okolnosti. Nezletilý M. K. shodně uváděl, že ho otec bil rukama do hlavy a mlátil řemenem, čímž mu způsobil na těle modřiny, shodně popisoval okolnosti fyzického trestání, a to za špatné známky a zejména po vzájemné rozepři mezi ním a žalobcem. Nezletilý M. K. v obou výpovědích popsal, že měl po trestání řemenem vždy modřiny. Před městským úřadem uvedl, že měl na zadku a nohách pruh. Je zjevné, že žalobce neadekvátně reagoval na vzdorovité chování nezletilého M. K., došlo ke konfliktům a v některých situacích žalobce nedokázal ovládat své emoce a nezletilého M. K. nepřiměřeně fyzicky potrestal.
19. K námitce žalobce, že se k fyzickým trestům uchýlil, když selhaly ostatní výchovné metody, zejména domluvou, že tresty nebyly nepřiměřené situaci a že trestem nesledoval ponížení ani ohrožení zdravotního stavu ani ohrožení psychického a fyzického rozvoje nezletilého M. K., městský úřad sdělil, že využívání fyzických trestů obecně ohrožuje důstojnost dítěte, jeho zdraví, tělesný, citový, rozumový a mravní vývoj. Městský úřad se neztotožnil s vyjádřením žalobce, že fyzické tresty byly přiměřené, protože je žalobce volil při řešení závažných výchovných problémů s nezletilým M. K., zejména ve škole. Sám žalobce nevyloučil, že nezletilý M. K. mohl mít nějaké podlitiny na zadku poté, co vůči němu použil opasek, že to syna mohlo bolet a že syn brečel. Připustil, že po výchovné facce tam někdy měl nezletilý M. K. otisk. Městský úřad se neztotožnil s tím, že tělesné trestání dítěte za použití předmětu a za situace, kdy na těle zůstávají stopy a podlitiny, jsou přiměřeným výchovným prostředkem.
20. Žalobce se nemůže zbavit odpovědnosti ani poukazem na přítomnost matky nezletilého M. K. u fyzického trestání. Svědkyně K. ve své výpovědi před městským úřadem popisovala pro ni nejhorší incident, kterému byla přítomna, když žalobce syna surově zbil, musela zasáhnout, tahala žalobce za tričko a křičela, ať toho nechá. Svědkyně dále potvrdila, že

jednou viděla, jak žalobce syna bije páskem a řekla, že ho bije na nohách. Svědkyně ve vysvětleních policii popisuje, že většinou to probíhalo tak, že žalobce si našel důvod zbít syna, stačilo, že odmlouval, jí se to nelíbilo, tak ho bránila.

21. Nezletilý M. K. ve výpovědi před městským úřadem uvedl, že když ho otec zmlátil, tak u toho mamka byla, dělo se to v týdnu. Mamka se ho snažila bránit a otce odstrčit. Někdy bývala mamka na semináři v Praze a pak se zhrozila, co měl na těle. Nezletilý M. K. popisoval incident u vchodových dveří z podzimu 2019, u kterého byla mamka a snažila se otce od něj odstrčit.
22. K námitce žalobce, že modřiny na těle nezletilého M. K. nepotvrdili další svědci, městský úřad odkázal na podání vysvětlení prarodiče J. K., že občas nějakou modřinu u vnuka viděl, když u nich spal, nechlubil se tím, neřekl jim, od čeho to má, vždy se nějak vymluvil. Myslí si, že vnuk byl drzý a prostořeký, tak dostal pár facek. Babička nezletilého M. K. paní K. K. při podání vysvětlení u policie řekla, že si u vnuka všimla, že má na nohách jelita, když u nich spal, nikdy neřekl, že od toho, jak ho táta zbil. Nezletilý M. K. při vysvětlení u policie upřesnil, že o bití ze strany žalobce se kromě mamky nesvědčil dříve nikomu jinému, protože mu mamka říkala, že nechce, aby to někomu cizímu říkal, ona se za tu jejich situaci styděla. K fyzickému trestání docházelo doma, nikoliv na veřejnosti. Někdy byla přítomna matka a sestra nezletilého M. Městský úřad se ztotožnil s tvrzením žalobce, že po sportovních aktivitách, kterým se nezletilý M. K. věnoval (šlo o parkur), mohly na jeho těle občas zůstat modřiny. Městský úřad však neměl pochyby o tom, že fyzické trestání za použití koženého řemene zanechávalo na těle nezletilého M. stopy, jak shodně uváděli nezletilý M. a jeho matka. Rovněž žalobce nevyloučil, že nezletilý M. K. mohl mít nějaké podlitiny na zadku po použití opasku. Nezletilý M. K. shodně při vysvětlení u policie i ve výpovědi před městským úřadem uváděl, že někdy se stalo, že při bití opaskem dostal i přezkou. Svědkyně P. K. přezku zmiňuje před policií s tím, že velké podlitiny měl nezletilý M. K. od přezky pásku, a ty měl dlouho. Z tvrzení obou svědků je zřejmé, že přestože byl nezletilý M. K. občas při trestání zasažen i přezkou, zůstaly mu na těle podlitiny, nikoliv krvácející poranění a zhmožděny.
23. K námitkám žalobce o rozporech mezi výpověďmi nezletilého M. a jeho matky ohledně časového období, kdy k fyzickému trestání syna docházelo, městský úřad poukázal na to, že svědkyně P. K. jak před městským úřadem, tak před policií shodně uváděla, že k fyzickému trestání ze strany žalobce docházelo v době, kdy s nimi žalobce bydlel, tedy až do prosince 2019, kdy se žalobce z bytu odstěhoval. Nezletilý M. K. před městským úřadem uvedl, že žalobce vůči němu používal fyzické tresty od páté do deváté třídy a následně popsal incident z podzimu 2019, u kterého byla jeho matka, což není v rozporu s tvrzením matky. S ohledem na časový odstup od incidentu u vchodových dveří je zřejmé, že oba svědci ho nyní nedokáží přesně časově zařadit. K námitce žalobce ohledně incidentu ve vstupních dveřích bytu městský úřad uvážil, že svědkyně P. K. před policií popisovala incident, kdy se zastávala syna, musela žalobce od syna odtrhávat, měla obavu, že to nedopadne dobře, protože žalobce byl nepřítel. Svědkyně před městským úřadem incident označila za nejhorší, co si ona pamatuje. Žalobce syna surově zbil, musela zasáhnout, tahala žalobce za tričko, syn byl přikřčený v předsíni u vchodových dveří. Pak řešila, zda má synovi zranění ošetřit, chladit mu to a řekla, že syn měl asi podlitiny, asi mu tekla krev z nosu, jistá si tím nebyla. Stalo se to, protože syn otci odmlouval. Svědkyně časově incident přiblížila tak, že se stal v době, než se žalobce z bytu odstěhoval, syn byl ale určitě o hlavu menší než žalobce a byl menší než ona. Svědkyně P. K. doplnila, že ona, syn i dcera byli

z toho incidentu otřeseni. Pak vyhodnotila, že není nutné se synem vyhledat lékařské ošetření. Nezletilý M. K. městskému úřadu řekl, že na podzim 2019 proběhla mezi ním a žalobcem hádka, kdy ho žalobce ždouchl do vchodových dveří a následně dostal několik ran pěstmi. U incidentu byla i mamka, která se snažila žalobce od něj odstrčit, ale bez výsledku, tekla mu pak krev z nosu a mamka mu nos ošetřila.

24. K námitce pobytu nezletilého M. K. o víkendech u prarodičů městský úřad uzavřel, že jak nezletilý M. K., tak i jeho matka P. K. ve své výpovědi před městským úřadem shodně uvedli, že nezletilý M. nebyl při každé nepřítomnosti matky z důvodu školení o víkendu mimo bydliště, u prarodičů v T.
25. Městský úřad přihlédl k námitkám žalobce a dospěl k závěru, že nebylo bez důvodných pochybností prokázáno, že žalobce obě děti slovně urážel a používal vulgární výrazy s cílem ponížit jejich důstojnost. Nezletilý M. K. sice ve své výpovědi před městským úřadem konkrétní vulgaritu žalobce vůči němu i sestře zmiňuje – uvedl, že otec ho při fyzickém trestání často urážel, ale matka dětí vulgární výrazy vůči nezletilé K. (dceři) nezmínila vůbec a ohledně syna sdělila, že mu žalobce nadával, ale konkrétní výrazy neuvedla (pozn. soudu: městský úřad oznámením ze dne 28. 1. 2022 nově vymezil skutek tak, že ponechal pouze jednání, za které byl žalobce potrestán, urážky obou dětí z vymezení skutku vypustil).
26. Městský úřad připomněl, že oba svědky, matku P. K. a nezletilého M. K., policie poučila podle § 158 odst. 8 zákona č. 141/1961 Sb., zákon o trestním řízení soudním (trestní řád), o tom, že osoba podávající vysvětlení je povinna vypovídat pravdu a nic nezamlčet, současně s upozorněním na trestní odpovědnost za uvedení vědomě nepravdivých údajů. Městský úřad si byl vědom blízkého vztahu obou vyslechnutých svědků i nezletilé K. k osobě žalobce, a to včetně nedorozumění majetkových záležitostí v rodině, avšak při hodnocení jejich výpovědí neshledal závažné rozpory, které by zásadně ovlivnily věrohodnost těchto výpovědí. Nelze opomenout, že sám žalobce v podání vysvětlení před policií trestání nezletilého M. K. opaskem zcela vyloučil a uváděl pouze, že za lhaní a podvody syn dostal výchovný pohlovek. Poté žalobce opakovaně fyzické trestání nezletilého M. K. včetně použití řemene doznal v rámci soudního řízení o úpravu péče a výživného k nezletilým dětem pro dobu před i po rozvodu manželství i při jednání před městským úřadem.
27. Čl. 19 Úmluvy o právech dítěte poskytuje ochranu dětem před jakýmkoliv tělesným či duševním násilím, urážením nebo zneužíváním, včetně sexuálního zneužívání, zanedbávání nebo nedbalého zacházení, trýznění nebo vykořisťování během doby, kdy jsou v péči jednoho nebo obou rodičů, zákonných zástupců nebo jakýchkoliv jiných osob starajících se o dítě. Městský úřad odkázal na Národní strategii prevence násilí na dětech v České republice na období 2008-2018 a definici tělesného trestu Mezinárodní společnosti k předcházení zneužívání a zanedbávání dětí, podle které tělesný trest za použití předmětu, na citlivou část těla, nebo když po ranách zůstávají na těle stopy, je již považován za týrání dítěte.
28. Přibližně kolem 10 let věku začal být nezletilý M. K. vzdorovitější a drzejší. To vedlo k hádkám mezi ním a žalobcem. Žalobce na změnu chování syna reagoval zavedením občasných tělesných trestů a byl na syna přísný. Později se objevilo také problémové chování nezletilého M. K. ve škole (přepisování známek, lhaní, podvody). Zpočátku žalobce syna trestal rukou, později začal k trestání používat nástroj – řemen. Fyzické trestání nezletilého M. K. ze strany žalobce shodně popisuje jeho matka, nezletilý M. i nezletilá K. a shodují se, že žalobce trestal nezletilého M. K. za špatné známky. Zejména nezletilá K. ve své výpovědi před policií opakovaně zmiňovala pro ni nejhorší chvílky, kdy žalobce jejímu

bratrovi říkal, že do zítra bude mít super známky, druhý den žalobce přišel, vzal řemen a chudáka M. zase zbil. Nezletilý M. K. i jeho matka shodně popsali, že syn se s otcem začal nejprve hádat, docházelo k výměně názorů, otec mu začal nadávat, a nakonec došlo na fyzické tresty. Rovněž nezletilá K. ve své výpovědi před policií shodně popisuje, že žalobce bil jejího bratra M. opakovaně za učení řemenem, bil ho rukama, zmiňovala, že bratr měl modřiny na nohách a že mu tekla krev z nosu. Zmiňovala časté hádky mezi rodiči, mezi žalobcem a nezletilým M. V průběhu správního řízení bylo prokázáno, že žalobce opakovaně nepřiměřeně fyzicky trestal nezletilého M. K., který byl vystaven fyzickému násilí ve formě tělesných trestů – bytí řemenem přes zadek a nohy, bití rukama do hlavy, které zanechávalo na jeho těle stopy (podlitiny). Použití řemene při výchově nezletilého M. K. potvrdil i žalobce. Tělesné trestání dítěte za použití předmětu a za situace, kdy na těle zůstávají stopy a podlitiny, považoval městský úřad za nepřiměřený výchovný prostředek.

29. Je zřejmé, že počátek, kdy začal žalobce fyzicky trestat nezletilého M. K., lze datovat pravděpodobně od roku 2014. Trestání syna dle matky gradovalo a žalobce později začal syna trestat i opaskem, což bylo kolem 13 let syna. Nezletilý M. K. zpočátku mlácení opaskem datoval od 12 let, tedy od roku 2016. V tomto období lze vysledovat i problémové chování syna ve škole. Žalobce uváděl, že syna fyzicky trestal do jeho 15 let, což je v rozporu s tvrzením matky a nezletilého M. K., kteří popsali bití syna u vchodových dveří bytu z podzimu 2019. Městský úřad se přiklonil k tvrzení matky, že fyzické trestání nezletilého M. K. skončilo odstěhováním žalobce ze společné domácnosti, což ve své výpovědi uvedla i nezletilá K., a to v prosinci 2019. Městskému úřadu se s ohledem na delší časové období nepodařilo prokázat četnost nepřiměřeného fyzického trestání nezletilého M. K. Lze usuzovat, že v rámci autoritativního pojetí výchovy zastávané žalobcem bylo fyzické trestání opakovaně využíváno, což potvrdil i sám žalobce.
30. Přestože v autoritativním pojetí výchovy lze vysledovat pohnutky žalobce k využívání tělesných trestů ve výchově („přísnost je při této výchově nutná, tělesný trest je nepostradatelný, děti nemohou projevat a prosazovat svoji vůli“), odpovědnost za volbu adekvátních výchovných prostředků respektující lidskou důstojnost dítěte nesou rodiče. Nezletilý M. K. a jeho matka se shodli, že většinou fyzické trestání ze strany žalobce bylo nepřiměřené, surové, neodpovídalo okolnostem. Například stačilo, aby nezletilý M. prohodil nějakou hlášku, v žalobci to vyvolalo hněv a začal syna mlátit. Naopak matka nezletilého M. K. neakceptovala, jak žalobce syna trestal a s žalobcem se kvůli tomu často hádali. Rodiče mají ve výchově dítěte rozhodující a nezastupitelnou úlohu, mají být všestranně příkladem svým dětem, zejména pokud se jedná o způsob života a chování v rodině. Výchovné prostředky mohou rodiče použít v podobě a míře, která je přiměřená okolnostem, neohrožuje zdraví dítěte ani jeho rozvoj, ani jeho tělesný, citový, rozumový a mravní vývoj a nedotýká se lidské důstojnosti dítěte. Jde o to, že výchovné prostředky je třeba volit nejen s ohledem na věk a charakterové vlastnosti, ale také osobnostní zvláštnosti dítěte, ale především také se zřetelem k povaze činu, od kterého má být dítě napříště odrazeno. Je třeba zdůraznit, že výchovné prostředky by měly být v první řadě limitující, tedy v podobě zákazů, a nikoliv v podobě příkazů; dítěti musí být ponechána jistá míra svobodného rozhodnutí, pokud jde o vlastní chování. Užívané sousloví „přiměřené výchovné prostředky“ nelze v žádném případě ztotožňovat s možností rodičů tělesně trestat děti, kdy tělesné tresty obecně ohrožují důstojnost dítěte, jeho zdraví a dále také jeho tělesný, citový, rozumový a mravní vývoj. Tělesný trest porušuje základní právo na respekt k lidské důstojnosti a tělesné integritě.

31. **Žalovaný v rozhodnutí o odvolání** zdůraznil, že popis skutku odpovídá delšímu období, ve kterém přestupkové jednání žalobce pokračovalo. Z výpovědí svědků a nezletilého M. K., svědkyně P. K. a žalobce je prokázáno, že se nejednalo o nahodilé trestání. Sám žalobce v rámci ústního jednání dne 2. 8. 2021 přiznal, že se jednalo o trestání párkrát za rok. Ze správního spisu bylo prokazatelně doloženo, že žalobce opakovaně používal nepřiměřené výchovné prostředky. Tato jednání prokázaly výpovědi nezletilého syna M. K. dne 8. 12. 2021 u městského úřadu a dne 2. 9. 2020 u policie, výpověď svědkyně P. K. dne 13. 10. 2021 u městského úřadu a výsledky u policie dne 4. 9. 2020 a 16. 10. 2020. Tyto výpovědi spolu korespondují a nejsou mezi nimi významné rozdíly v popisu jednání žalobce. Uvedené trestání bylo pokračující, a to po celou uvedenou dobu, tj. od roku 2016 do 7. 12. 2019, přičemž použité prostředky ze strany žalobce byly správním orgánem kvalifikovány jako nepřiměřené výchovné prostředky. Podle žalovaného byly výpovědi svědků nezletilého M. K. a P. K. podrobně zaznamenány a korespondují i s výsledky, které byly realizovány v rámci trestního řízení u policie od 4. 9. 2020, kdy bylo zahájeno trestní řízení, až do vyrozumění č. j. X, kdy byla věc odevzdána městskému úřadu.
32. Žalovaný nesouhlasil s názorem žalobce, že svědkyně P. K. byla nevěrohodná jen z důvodu, že mezi ní a žalobcem bylo ukončeno manželské soužití. Z výpovědi svědkyně je patrné, že šlo o reálný popis skutečností tak, jak je svědkyně vnímala. Tyto výpovědi byly v souladu s výpovědí nezletilého svědka M. K. v těch částech, kde byla svědkyně K. s nezletilým svědkem M. K. v kontaktu. Žalovaný souhlasil se závěrem městského úřadu, že při hodnocení výpovědí svědků neshledal závažné rozpory, které by zásadně ovlivnily věrohodnost svědků. Městský úřad poučil svědkyni P. K. o povinnosti vypovídat pravdivě a nic nezamlčet. Policie poučila svědkyni při podání vysvětlení o trestní odpovědnosti za uvedení vědomě nepravdivých údajů. Podnět k prošetření věci podal OSPOD, a to na základě pohovoru s nezletilým M. K. a nezletilou K. K.
33. To, že si spolužák M. K. a učitelka Mgr. E. H. nevšimli u nezletilého M. K. zranění nebo nezaznamenali ústní stížnost na nepřiměřené trestání ze strany žalobce, nepotvrzuje, že k takovému jednání žalobce nedošlo. Sám žalobce přiznával trestání, které žalovaný hodnotil jako nepřiměřené a naplňující skutkovou podstatu shora uvedeného přestupku. Pokud jde o námitku týkající se zanechání stopy, které by údajné opakované bití kovovou přezkou řemene zanechalo na lidském těle, městský úřad uvedl, že bití zanechalo na těle nezletilého M. podlitiny, a to i po zasažení kovovou přezkou, nikoliv krvácející poranění a zhmožděny. Žalovaný souhlasil s tím, že bití páskem s kovovou přezkou zanechalo na těle nezletilého M. K. podlitiny. Zanechání podlitin na těle nezletilého M. K. měl žalovaný za prokázané z výsledku samotného nezletilého M. K. u městského úřadu a dále z výpovědi P. K. u městského úřadu. Rovněž sám žalobce v rámci ústního jednání 2. 8. 2021 připustil, že rány opaskem mohly zanechat na těle nezletilého M. K. podlitiny. Dle žalovaného tento způsob trestání je zásadně již za hranicí přiměřeného usměrňování, jak o něm mluví komentář ZOSPOD (Miloslav Macela/Daniel Hovorka/Adam Křístek/Klára Trubačová/Zuzana Zámoravcová. Zákon o sociálněprávní ochraně dětí. Komentář 2015. Wolters Kluwer. ISBN978-80-7478-727-0), podle kterého v návaznosti na úpravu práv a povinností rodičů při výchově dětí v občanském zákoníku platí, že výchovné prostředky mohou rodiče použít pouze v podobě a míře, která je přiměřená okolnostem, neohrožuje zdraví dítěte ani jeho rozvoj a nedotýká se lidské důstojnosti dítěte (§ 884 odst. 2 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění účinném ke dni spáchání přestupku – dále jen „občanský zákoník“). Rodič má právo výchovně usměrňovat své dítě, ale nemůže k tomu využívat nástrojů, které nejsou přiměřené dané situaci. Ze spisové dokumentace je zřejmé,

že shora uvedené způsoby trestání ze strany žalobce vůči nezletilému M. K. nebyly přiměřené.

34. Pokud jde o incident ze dne 7. 12. 2019, městský úřad ho správně přiřadil k roku 2019. Takto jej časově zařadil jak nezletilý M. K., který uvedl, že se udál asi o víkendu, tak současně matka, podle jejíž výpovědi před policií se udál před tím, než se žalobce odstěhoval z bytu. Žalovaný nenalezl v popisu informací od svědků, že se mělo jednat o incident, kdy žalobce nezletilého M. K. potrestal páskem s kovovou přezkou, ale jednalo se o incident, který byl veden ze strany žalobce rukama.
35. K námitce, že ze zákona nevyplývá úplný zákaz fyzických trestů, žalovaný poznamenal, že se ztotožňuje s vyjádřením městského úřadu. Ten si je vědom práva rodiče na usměrňování chování dítěte výchovnými opatřeními. Tělesný trest je přitom nedovoleným výchovným prostředkem, je nepřiměřený. Národní strategie prevence násilí na dětech na období 2008-2018, schválená usnesením vlády č. 1139 ze dne 3. září 2008, definuje tělesný trest tak, že „tělesným trestem se rozumí každý trest, kdy je použita tělesná síla způsobující bolest dítěti či byť nepatrný diskomfort dítěte“. V rámci zjištění všech souvislostí bylo v rámci dokazování zjištěno policií i městským úřadem nepřiměřené trestání kvalifikované jako jednání naplňující znaky přestupku podle § 59 odst. 1 písm. h) ZOSP.OD.
36. Žalovaný vyslovil zásadní nesouhlas s argumentem žalobce, že odborná obec nezastává k fyzickým trestům jednotné stanovisko a že výchovné problémy mohou někdy přinést otázku obecného trestání dětí a pokud není přiměřený fyzický trest možný, je pravděpodobně nezbytný trest psychický, který na citový, rozumový a mravní vývoj může mít daleko horší následek. Sám žalobce u městského úřadu řekl, že „uznává, že od něj syn párkrát v roce dostal fyzický trest, kdy vzal koženkový pásek, který vytáhl z kalhot, dal mu 3-4 rány opaskem přes zadek, přezku držel v ruce“. Žalobce současně vypověděl, že u syna „nevylučuje, že by mohl mít podlitiny na zadku. Bylo to krajní řešení, že mu tím páskem dal několik ran, syn brečel, asi ho to bolelo“. Toto trestání žalovaný nepovažoval za přiměřené. Z vyjádření žalobce je patrné, že syna opakovaně trestal páskem a připouštěl, že na těle syna mohly zůstat podlitiny. Z reakcí syna muselo být žalobci jasné, že se jedná o trestání nepřiměřené. Žalovaný se už vůbec neztotožnil s tím, že pokud nelze použít fyzický trest, je pravděpodobně nezbytné užít psychický trest. Sám žalobce v odvolání přiznal, že psychický trest může mít závažnější dopady než trest fyzický. Žalovaný odkázal na komentář § 884 občanského zákoníku, podle kterého „výchovné prostředky je třeba volit nejen s ohledem na věk a charakterové vlastnosti, ba osobnostní zvláštnosti dítěte, ale především také se zřetelem k povaze činu, od kterého má být dítě napříště odrazeno. Je třeba zdůraznit, že výchovné prostředky by měly být v prvé řadě limitující, tedy v podobě zákazu, nikoliv v podobě příkazu: dítěti musí být ponechána jistá míra svobodného rozhodnutí, pokud jde o vlastní chování“ (pozn. soudu: žalovaný měl zřejmě na mysli komentář autorů: Švestka, J. – Dvořák, J. – Fiala, J. – Zuklínová, M. a kol.: Občanský zákoník. Komentář. Svazek II. Praha: Wolters Kluwer, a. s.). Žalovaný shrnul, že zvolený způsob trestání ze strany žalobce tyto znaky nenaplňoval, protože v rámci usměrňování výchovy nezletilého nevolil takové způsoby, které by neohrožovaly vývoj a zdraví nezletilého M. K. Žalovaný závěrem konstatoval, že jakékoliv výchovné prostředky svým charakterem a rozsahem svého použití musejí být souladné s požadovaným zachováním lidské důstojnosti dítěte. Současně je třeba zdůraznit, že každé psychické či tělesné násilí, urážení a zanedbávání je ve zřejmém rozporu se zásadami danými Úmluvou o právech dítěte.

37. Jednání žalobce bylo přestupkem pokračujícím, který trval do doby, než se žalobce odstěhoval ze společné domácnosti. Uvedené bylo prokázáno svědeckými výpověďmi P. K. a nezletilého M. K., kteří souhlasně uváděli, že se jednalo o trestání, které probíhalo každý týden, v určitých časových obdobích i každý den. Sám žalobce doznal, že se jednalo o trestání, které probíhalo několikrát za rok. Žalovaný neshledal, že by svědecké výpovědi byly nevěrohodné. Výpovědi byly po celou dobu konzistentní jak ze strany svědkyně P. K., tak nezletilého svědka M. K. Nesoulad ve výpovědích byl naopak zaznamenán u žalobce, který před policií uvedl, že syna netrestal páskem a u městského úřadu uvedl, že syna trestal i páskem. Mezi jednotlivými dílčími útoky nebyly takové časové prodlevy, aby šlo o samostatné skutky. Rovněž v přístupu žalobce k trestání nezletilého syna byl zřejmý jednotný záměr. Poslední dílčí útok nepovažoval žalovaný za sporný, protože ze svědeckých výpovědí vyplynulo, že poslední incident nastal 7. 12. 2019.
38. Žalovaný uzavřel, že skutkový stav byl zjištěn v souladu s § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění účinném ke dni vydání napadeného rozhodnutí (dále jen „správní řád“), a nejsou o něm důvodné pochybnosti. Městský úřad v řízení vyslechl v souladu se zákonem všechny osoby, které mohly v souvislosti s řízením o přestupku podat relevantní informace. Výpovědi obou svědků navzájem korespondují, v podstatných skutečnostech se shodují a při posouzení zvláště i v jejich vzájemných souvislostech s přihlédnutím k dalším podkladům rozhodnutí je zřejmé, jak se pokračující přestupek žalobce skutečně udál, tedy že žalobce jednal, tak jak je uvedeno v popisu skutku ve výroku o vině napadeného rozhodnutí.
39. Soud zjistil ze správního spisu, že popis správního řízení a obsahu důkazních prostředků odpovídá obsahu napadeného rozhodnutí.
40. Soud dospěl k závěru, že žaloba **není** důvodná.
41. Soud se ztotožnil se skutkovými a právními závěry městského úřadu a žalovaného.

I. Zjištění skutkového stavu, přiměřený výchovný prostředek, věrohodnost svědků a čas spáchání přestupku

42. Soud neshledal jako důvodnou námitku, že nebyl **zjištěn skutkový stav** tak, aby o něm nebyly důvodné pochybnosti, jak požaduje § 3 správního řádu.
43. Podle § 59 odst. 1 písm. h) ZOSPOD „*fyzická, právnická nebo podnikající fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že použije vůči dítěti nepřiměřený výchovný prostředek nebo omezení*“.
44. V řízení o přestupku postupuje správní orgán tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu potřebném pro rozhodnutí o přestupku (§ 3 správního řádu). Obviněný z přestupku není povinen se hájit, zejména není povinen uvádět na svou obhajobu jakákoliv tvrzení, ani (anebo) o nich (nebo o jiných skutečnostech) nabízet a předkládat správnímu orgánu důkazy; ustanovení § 52 věty první správního řádu z roku 2004 se v řízení o přestupku neuplatní [viz usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“) ze dne 14. 1. 2014, č. j. 5 As 126/2011-68), č. Sb. NSS 3014/2014].
45. Klíčovými důkazy, které vedly ke skutkovým a právním závěrům o spáchání projednaného pokračujícího přestupku, byly výpovědi svědků, a to tehdy nezletilého M. K. a bývalé manželky žalobce P. K. a vysvětlení nezletilé dcery K. K.

46. Oba svědci podrobně popsali ve vysvětleních a výpovědích průběh fyzického trestání nezletilého M. K. Shodli se na naplnění skutkové podstaty a všech zákonných znaků přestupku.
47. Tehdy nezletilý M. K. vypověděl u městského úřadu dne 8. 12. 2021 jako svědek, že žalobce od páté do deváté třídy vůči němu používal fyzické tresty, a to mlácení páskem přes zadek, nohy, bití rukou přes hlavu, fackování, rány pěstmi do hlavy. Otec vzal kožený pásek se železnou přezkou a dal mu vždycky několik ran, které směřoval na zadek, občas mu rána ulétla a dostal to přes nohy, záda, přezka byla volně, otec pásek přeložil napůl, ale přezku neměl v ruce, takže občas dostal i kovovou přezkou. Po bití páskem měl vždy modřiny, na zadku a nohách mu zůstávala stopa, pruh občas i na rukách, pokud to otci uletělo. Reagoval na to vždy stejně, není to nic příjemného, nepřál by to nikomu, když z větší vzdálenosti vám létá řemen po těle. Dále od otce dostával rány rukou do hlavy, někdy to byly facky, někdy to bylo pěstmi, vždy to bylo více ran. Někdy ho otec nakopával zezadu nohou. Mezi ním a otcem probíhala diskuze, která vygradovala v rozepři, poté vznikl fyzický kontakt. Nejprve došlo k fackám, potom k nakopnutí a následně otec použil pásek. Na podzim 2019 proběhla mezi ním a otcem hádka, kdy ho ždouchl do vchodových dveří a následně dostal několik ran pěstmi. Byla u toho mamka, která se snažila otce od něho odstrčit, ale bez výsledku. Z této události mu tekla z nosu krev. Pak toho otec nechal a maminka mu nos ošetřila. Pak se nechtěl s otcem bavit. Když ho otec zmlátil, tak u toho mamka byla, to se dělo v týdnu. Mamka bývala i na semináři v Praze, a když přijela z Prahy, tak se zhrozila, co měl na těle. Mamka se ho snažila bránit, otce odstrčit, ale občas při hádce dostala i ona. Otec podle svědka používal nepřiměřené tresty té dané situaci. Otec ho od počátku vždy fyzicky trestal, nebylo to o domluvě a podle svědka intenzita fyzického trestání gradovala. Fyzické trestání ze strany otce určitě zásadně narušilo vztah svědka s otcem, přestože tam byly i další faktory. Většinou svědek prohodil nějakou hlášku. Většinou to bylo kvůli něčemu, co řekl, například svědek mamce řekl, že si otec přidal alkohol do pití a u otce to vyvolalo hněv, přiběhl a začal ho mlátit. Někdy to bylo kvůli školním výsledkům. Svědek si myslel, že se neučil špatně a že by s ním otec musel řešit známky. Otec se vždy stavěl do role, že na to má právo a ti co dostali, by se měli cítit provinile. Otec v tom neviděl nic neobvyklého. Svědek si myslí, že při fyzickém trestání otci dával najevo, že to bolí. Když byl menší, tak brečel. V pozdějším věku se to snažil zvládnout. Otec svědka u fyzického trestání vždy často urážel a často používal vůči němu tyto výrazy: zmetku, hajzle, smrade zasranej, že si má zalézt pod drn. U trestání většinou byla mamka. Babička s dědou ze strany mamky, když u nich spával, tak určitě viděli, že má po těle nějaké modřiny. Svědek jim řekl, že ho zmlátil otec. Děda byl našťvaný a slíbil, že to s otcem probere. Na dotaz městského úřadu, zda by trestání ze strany otce označil jako surové, svědek řekl, že určitě ano, nepřišlo mu to jako normální trest. Na otázku žalobce, jak se mohla matka zhrozit, když přijela z Prahy, co viděla, jak k tomu mohlo dojít, když víkendy trávil u prarodičů v T., svědek uvedl, že to není pravda. Na otázku žalobce, jak vysvětlí, že svědek viděl, že žalobce trestal fyzicky i sestru, která u psychologa řekla, že ji otec fyzicky netrestal, svědek uvedl, že to viděl a nemusí to nějak vysvětlovat. Na otázku žalobce, jestli si syn vzpomíná, že otec sestře každý večer četl pohádky před spaním, svědek uvedl, že si nevzpomíná. Na otázku žalobce, jestli si vzpomíná, že by byl otcem okřiknutý, když uspával sestru, svědek uvedl, že si nevzpomíná, neví, co by k tomu měl říci. Na otázku žalobce, jestli si vzpomíná, že měl svědek s matkou konflikty, kdy otec na podzim 2019 musel v několika případech po sedmé hodině přijet z práce a řešit to, svědek uvedl, že to je lež. Na otázku žalobce, zda ho matka nakopla do genitálií, že upadl na zem a byl v bolestech, svědek uvedl, že to je lež. Na otázku

žalobce, jestli v průběhu tohoto roku nebo na přelomu roku 2020 až 2021 došlo k incidentu mezi ním a jeho matkou, kdy měl mít podlitiny a následně byl panem S. M. (pozn. soudu.: nový partner matky nezletilého M.) vyhozen z bytu a bydlel několik měsíců u svých prarodičů, svědek uvedl, že to je lež. Na otázku žalobce, jestli si vzpomíná, že v lednu, únoru a březnu 2020, kdy už žalobce nebydlel ve společné domácnosti, měli se synem pohodový vztah, vozil ho při návratu z lyží, šli spolu do města a kupovali vybavení, svědek uvedl, že si nevzpomíná. Na otázku žalobce, proč nikomu nesdělil, že ho otec trestal, svědek uvedl, že na to nebude odpovídat.

48. Svědkyně P. K. u městského úřadu dne 13. 10. 2021 vypověděla, že žalobce zná, je to bývalý manžel. Nikdy neakceptovala, jak syna trestal. Začalo to v pubertě syna, asi kolem 10-11 let syna, ale není si tím jistá, kdy ho otec začal fyzicky trestat. Svědkyně to neakceptovala, protože na to z domu nebyla zvyklá. Bývalý manžel naopak tvrdil, že takto byl vychováván i on a že je to v pořádku. S manželem se kvůli tomu často hádali, bylo to často příčinou hádek. Nejhorší, co si pamatuje, bylo, když bývalý manžel syna surově zbil, bil ho rukama „hlava nehlava“, musela zasáhnout, tahala bývalého manžela za tričko a křičela, ať toho nechá. Bývalý manžel říkal, že zbije i ji. Pak řešila, zda má synovi zranění nějak ošetřit, chladit mu to. Stalo se to, protože syn otci odmlouval, ale nešlo o nic zásadního, aby syna surově zbil. Trestání syna ze strany bývalého manžela gradovalo, když byl syn starší. Bývalý manžel syna trestal páskem od kalhot. Syn si často stěžoval, že se bojí, když měl být s bývalým manželem sám doma, že dostane. Syn často říkal, že ho táta zbil, měl na nohách často modřiny. Sama viděla, že bývalý manžel syna zbil jednou páskem a pak se kvůli tomu pohádali. Dnes nedokáže říct četnost. Sama viděla, že měl podlitiny na nohách. Syn říkal, že to má od bití od otce. Syn se s otcem začal nejprve hádat, docházelo k výměně názorů. Otec mu začal nadávat, nevzpomíná si už, co konkrétně, ale určitě si to vzpomene syn. Nakonec došlo na fyzické tresty. Sousedí často říkali, že slyšeli křik bývalého manžela. Z jejího pohledu trestání syna otcem neodpovídalo okolnostem. Pokud jde o dceru, fyzické trestání dcery ze strany otce neviděla, myslí, že dcera něco zmiňovala, ale to už si nevzpomíná. Šlo o situace, kdy nebyla doma a dcera chtěla bratra bránit. Odstěhováním bývalého manžela z domácnosti v prosinci 2019 fyzické trestání syna bývalým manželem skončilo. Neví o nikom, kdo byl přítomen trestání syna ze strany bývalého manžela. Nevzpomíná si, že by bývalý manžel trestal fyzicky syna mimo bydliště, někde na veřejnosti. Ona manželovi říkala, že takto to nemůže být, že s ním jinak nebude. U syna to nebylo nic zásadního ani ve škole ani doma, aby byl ze strany otce takto trestán. K dotazu zmocněnce žalobce svědkyně řekla, že nemůže blíže časově určit nejhorší incident, kdy manžel byl syna „hlava nehlava“, ale bylo to před odstěhováním manžela z domácnosti. Syn byl určitě o hlavu menší než manžel a byl menší než ona. K dotazu zmocněnce, kam bývalý manžel při tomto incidentu rány směřoval, svědkyně uvedla, že do hlavy a do těla a z jejího pohledu všude, neovládl se, všude, kde to schytl, syn byl přikrčený v předsíni u vchodových dveří. Na otázku zmocněnce, jestli měl syn po tomto incidentu na těle boule, modřiny, zranění, svědkyně uvedla, že měl asi podlitiny na zádech a nohách, schytlala to i hlava, už si nevybavuje, zda mu tekla krev, myslí, že asi mu tekla krev z nosu, ale jistá si není. Na otázku zmocněnce, proč nevzala syna k lékařskému vyšetření, svědkyně uvedla, že to neudělala, protože ji bývalý manžel chytl pod krk a chtěl ji udeřit do hlavy, vstoupila do toho incidentu, aby raději bývalý manžel zmlátil ji než syna. Ona, syn i dcera byli z toho incidentu otřeseni. Poté situaci vyhodnotila tak, že není nutné vyhledat se synem lékařské ošetření. Na otázku zmocněnce, jaký měl tento incident vliv na vztah otce a syna a jestli se k tomu slovně vraceli, zda to nějak pokračovalo nebo si to vysvětlili, svědkyně řekla, že vztah to ovlivnilo špatně a

myslí si, že to jejich vztah ovlivnilo navždy a syn si to ponese celý život a jestli si to mezi sebou vyříkali, to už si nevzpomíná. Na otázku zmocnění, jestli měli jako rodiče se synem kromě toho odmlouvání nějaké výchovné problémy, svědkyně uvedla, že syn byl absolutně bezproblémový, byl v pohodě, co si vzpomíná, tak si pastelkou opravil sám známku, asi dělal nějaké klukoviny, měl výborný prospěch. Na otázku zmocnění, zda si vzpomíná, že syn vynechal školu s odkazem na ředitelské volno, svědkyně uvedla, že si nevzpomíná. Na otázku zmocnění, zda ví, že by to synovo přepisování známky mělo nějaký výstup ve škole, svědkyně uvedla, že si nevzpomíná, je to možné, že něco ve škole řešili, ale nepamatuje si to. Na otázku zmocnění, zda zná důvod přestupu syna na jinou školu, svědkyně uvedla, že šlo o to, že se o syna bála s ohledem na ostatní spolužáky, neustále tam chodila sociálka, šlo o integraci nějakých žáků. Nakonec syn přišel s tím, že tam chce, že škola měla lepší hodnocení úrovně výuky, tak s tím souhlasila. Na otázku zmocnění, v jakém období věku syn dělal sporty, svědkyně uvedla, že do třetí třídy plaval a chodil do juda, pak přešel na atletiku a s ní skončil v osmé třídě, přestal mít výsledky, běhal 800 m a 1500 m a pak toho nechal. Na otázku zmocnění, zda sama syna fyzicky trestala, svědkyně uvedla, že občas syna plácla přes zadek, když byl malý, tak do jeho pěti až šesti let, později si nevzpomíná. Na otázku žalobce, zda obvinění souvisí s tím, že koncem června 2020 zmínil možnost, že se pokusí získat dceru do své péče, svědkyně uvedla, že to nesouvisí. Na otázku žalobce, jestli někdy nakopala syna do genitálií tak, že se válel bolestí po zemi nebo když volal ze třídní schůzky, že syn má špatný prospěch a ona ho zlaskala nebo když ráno volala, že syn na ni útočí a že ji povalil na zem a že se to s ním nedá vydržet, že bude muset chodit na sedmou hodinu stejně jako žalobce se sestrou, svědkyně uvedla, že ne, ví, že ohledně známek synovi vynadala. Na otázku žalobce, zda byl syn vždy, když byla na školení, o víkendu mimo bydliště, u jejích rodičů, svědkyně uvedla, že ne.

49. Žalobce se při ústním projednání přestupku u městského úřadu 2. 8. 2021 sám doznal a vysvětlil, že chtěl syna motivovat, protože jako otec chodil na třídní schůzky. Vadilo mu, že se syn učil, a přesto dostal pak čtverku nebo pětku. Syn byl chytrý, ale líný. Sám syn měl vizi, že půjde na průmyslovku. Otec chtěl, aby syn v životě dělal to, co ho baví. Když si syn v páté třídě podepsal sám žákovskou knížku, otec to řešil s třídní učitelkou. Bývalá manželka dala synovi pár fack, než žalobce došel domů z třídní schůzky. V šesté třídě syna šikanovali spolužáci, tak ho přeložili na jinou školu. Žalobce byl na syna přísný. Žalobce výslovně před městským úřadem při ústním jednání popsal, že uznává, že od něj syn dostal párkrát v roce fyzický trest, kdy vzal koženkový pásek, který vytáhl z kalhot a dal mu 3 až 4 rány opaskem přes zadek, přezku z pásku vždy držel v ruce. Podle žalobce byl nesmysl, aby syn měl nějaké podlitiny po celém těle, tedy na rukách, nohách a zádech. Žalobce nevylučoval, že by syn mohl mít nějaké podlitiny na zadku. Bylo to krajní řešení, že mu dal tím páskem několik ran, syn brečel, asi ho to bolelo. Syna v žádném případě netrestal každý den, bylo to jen nahodile. Syn párkrát do roka dostal výchovnou facku, někdy tam pak byl otisk, někdy dostal jen záhlavec. Syn se pak spíše urazil, nafoukl. Jiné fyzické tresty žalobce nepoužíval. Od synových 15 let mu řekl, že je velký kluk a že se domluví jako chlapi a přestal ho fyzicky trestat úplně.
50. Soud předesílá, že žalobce jako obviněný nebyl povinen vypovídat pravdu, mohl si zvolit jakýkoliv způsob obhajoby a nemohl za něj být postižen. Jako nedůvěryhodné se jeví jeho tvrzení před policií a v žalobě, že syna fyzicky netrestal. Naopak, jeho výpověď citovaná v předchozím odstavci rozsudku koresponduje v podstatných rysech s výpověďmi svědků – nezletilého M. K. a P. K.

51. Dcera žalobce dne 3. 11. 2020 před policií vysvětlila, že pro ni bylo strašný, že tatka občas bil bráchu, třeba za učení, když „měl špatný známky a bil ho i řemenem hlava nehlava a bil i mamku, chytl ji za vlasy a bouchnul s ní o zeď a jednou tak, že tam byla tabule a ta se rozbila“. Dcera vypověděla, že žalobce viděla, jak bil jejího bratra „celým řemenem“. Jednou bratrovi řekl, že bude mít super známky a bratr brečel a druhý den tatka přišel a vzal ten řemen a „chudáka bratra“ zbil, na zádech, hlava nehlava, prostě všude, bratr si dával ruce před hlavu a kryla ho mamka, aby se mu nic nestalo. Bylo to mockrát, nepočítala kolikrát, bratrovi tekla krev z nosu a nemohl někdy chodit, měl modřiny, s mamkou bratra ošetřovali ručníkem.
52. Z obsahu výpovědí vyplývá, že na podstatných rysech nejvýznamnějšího fyzického napadení se všichni tři svědci, kteří byli incidentu přítomni, nezávisle na sobě shodli a jeho hlavní rysy potvrdil ve své výpovědi u městského úřadu i žalobce.
53. Bývalý tchán žalobce J. K. 8. 10. 2020 ve vysvětlení policii objasnil, že modřiny u vnuka viděl a přikládal to tomu, že je mladý kluk a dělají s kamarády blbosti, o problémech nevěděl. Později se dozvěděl, že vnuk občas dostane od otce, ale nevěděl proč. Dcera se žalobcem se před nimi nehádali, občas nějaké dohady měli a tchán říkal, že koho si vzala, toho má. V roce 2020 byli u nich na návštěvě a všiml si, že dcera měla modřiny na rukách a žalobce řekl, že ona ho napadla a že on se bránil. Manželka tchána si při koupání všimla modřin u syna žalobce, ale ten se vždy nějak vymluvil. Tchán si myslel, že vnuk byl drzý a prostořeký, proto dostal pár facek. Modřiny pak měl už jen jednou, když spadl z kola. Tchán žalobci říkal, aby se zklidnil, ať nejdřív napočítá do deseti a „pak teprve rozděljuje“, v návalu to nemá cenu řešit. Vnuk se s otcem nestýká. Se školou vnuka jednal zeť, měl víc času. Vnuk měl dobrý prospěch.
54. Bývalá tchýně žalobce K. K. 8. 10. 2020 v podaném vysvětlení policii popsala, že dcera nechtěla, aby vnuk dědovi něco říkal, ať ho neraní a něco se mu nestane. Sama byla na operaci se srdcem, proto jí dcera nic neřekla. Vnuk žádné bití nepřiznal, vždy se vymluvil, že upadl nebo to má, když lítá „s klukama“. Měl modřiny na stehnech a jednou na žebrech. Až později se od dcery a vnuka dozvěděla, že u nich byla sem tam nějaká facka a vnukovi jednou v jeho 15-16 letech tekla krev z nosu a že žalobce syna zřezal, až měl jelita. Vnuk u nich spával každý víkend a ona si všimla, že má jelita na nohách. Vnuk řekl, že je to od toho, jak spadl z kola, narazil do ledničky apod. Když pak tchýně žalobce viděla, jak jsou vnoučata vystresovaná, probrala to na sociálním odboru péče o děti a šla kvůli vnučce za psychologem.
55. Soud poukazuje na to, že podle žalobce nebylo prokázáno bití a modřiny, což mělo vyplývat z výpovědí učitelky E. H. a spolužáka M. K. Tato tvrzení žalobce však neodpovídají obsahu správního spisu, pouze lze dovodit závěr, že ve škole si nikdo modřin a podlitin nevšiml. Podle úředního záznamu policie ze dne 6. 10. 2020 o vysvětleních E. H. v základní škole uvedla, že její syn se kamarádil se synem žalobce, dělali parkur, ona s nimi chodila do tělocvičny a na různé překážky. Syn žalobce si na nic nestěžoval jí ani jejímu synovi, který by jí to určitě řekl, a žádné modřiny na něm neviděla. Spolužák žalobce M. K. téhož dne ve škole podal vysvětlení, že nemá, co by k synovi žalobce řekl, nebyli takoví kamarádi, modřiny nějaké měl, ale sám říkal, že to má z parkuru a z jízdy na motorce. E. S. si při podání vysvětlení na syna žalobce vzpomněla, přestoupil k nim z jiné školy, kde měl problémy, ale nevzpomněla si už jaké. Neučil se špatně a špatné známky se snažil si hned opravit. Byl celkem nevýrazný, uzavřený a tichý. Potlučený do školy nechodil, nevšimla si toho. Na třídní schůzky chodil jeho otec a intenzivně se o prospěch syna zajímal, volal do školy, cítila ze strany otce tlak na prospěch syna, ale nepřikládala tomu žádný

význam. Učitel tělocviku a zeměpisu M. M. si zranění syna žalobce nevšiml. Když se do M. někdo navezl nějakou poznámkou, uměl se bránit. Tlak otce na syna kvůli známám vnímal. Když měl M. dobré známky, byl v pohodě, a když ne, byl psychicky dost špatný, snažil se známky opravit anebo se občas choval jak podrazák. Když nebyl na výuku nachystaný, raději se vymluvil. A udělal vše proto, aby nebyl zkoušený, bylo vidět, že se otce bojí. Otec byl autoritativní. Podle vysvětlení ani další tři spolužáci si nevšimli modřin a potlučení syna žalobce.

56. Vysvětlení bývalého tchána, bývalé tchýně a učitelů a spolužáků ve škole dokresluje zjištěný skutkový stav a jako podklady rozhodnutí jsou v souladu s výpověďmi svědků ve správním řízení.
57. Nedůvodná je námitka, že trestání nezletilého M. K. bylo **přiměřeným výchovným prostředkem**.
58. V posouzení přiměřenosti bylo významné, za co žalobce tehdy nezletilého M. K. trestal. Jak podrobně citoval městský úřad ve svém rozhodnutí, popsaném detailně shora, bití následovalo poté, co syn „prohodil nějakou hlášku, jako že si otec dal alkohol do pití“, odmlouval, podepisoval si v šesté třídě sám žákovskou knížku a domácí úkoly, chtěl si udělat ředitelské volno, když ho neměli, podváděl a hrozila mu za to dvojka z chování (po intervenci to byla jen třídní důtka) nebo když dostal známku horší než jedničku nebo dvojku (které většinou syn míval).
59. Soud se shoduje se správními orgány v tom, že za uvedená jednání není přiměřeným výchovným prostředkem fyzické trestání nezletilého ve věku od deseti let do patnácti let, rukou nebo za pomoci předmětů a popsaným způsobem, po kterém zůstávají na těle otisky a podlitiny (slovy svědků také „šlice, jelita, šrámy, pásy, modřiny“, a to na hlavě a jiných místech na těle).
60. Ustanovení § 59 odst. 1 písm. h) ZOSPOD nevyžaduje prokázání úmyslu ponížit lidskou důstojnost. Shora popsané protiprávní jednání žalobce je postižitelné i bez prokázání tohoto úmyslu. Zákonná skutková podstata tento znak nestanoví. Lze však konstatovat, že nepřiměřené trestání obsahuje ponížení lidské důstojnosti samo o sobě, bez dalšího.
61. U přestupku podle § 59 odst. 1 písm. h) ZOSPOD není třeba prokázat soustavnost anebo následky na zdraví. Dokonce ani u trestného činu týrání (který však není skutkovou podstatou zcela srovnatelný s projednaným přestupkem) není třeba soustavnosti nebo následků na zdraví (srov. usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 3 Tdo 1431/2006).
62. Právní řád České republiky účinný v době spáchání přestupku (v letech 2016-2019) nebránil rodičům ve fyzických trestech jakožto výchovných prostředcích, pouze zakazoval jejich nepřiměřené užití. Přestupek podle § 59 odst. 1 písm. h) ZOSPOD byl do právního řádu zaveden zákonem č. 303/2013 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím rekodifikace soukromého práva, čl. XXXIV, bod 57.
63. Podle důvodové zprávy k právě citovanému zákonu č. 303/2013 Sb., bod 42, „*v souladu s § 884 odst. 2 NOZ jsou rodiče oprávněni při výchově dítěte použít výchovné prostředky v podobě a míře, která je přiměřená okolnostem, neohrožuje zdraví dítěte ani jeho rozvoj a nedotýká se lidské důstojnosti dítěte. V návaznosti na toto ustanovení se upravuje skutková podstata přestupku.*“
64. Soud se ztotožňuje s právním názorem, že „*výprask řemenem, zejména uchyluje-li se k němu rodič nebo jiná osoba odpovědná za výchovu dítěte opakovaně, již jako nepřiměřený výchovný*

prostředek označit lze“, jak uvádí ROGALEWICZOVÁ, Romana. § 59 [Přestupky související s výkonem péče o dítě]. In: ROGALEWICZOVÁ, Romana, CILEČKOVÁ, Kateřina, KAPITÁN, Zdeněk, DOLEŽAL, Martin a kol. Zákon o sociálně-právní ochraně dětí. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2018, s. 651, marg. č. 12).

65. Nejvyšší soud ve věci trestného činu týrání svěřené osoby podle § 198 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, v usnesení ze dne 19. 7. 2022, sp. zn. 8 Tdo 564/2022, zdůraznil, že *„ačkoliv v České republice nebylo dosud přikročeno k zákazu fyzických trestů na dětech, nelze zásadně takové metody tolerovat, poněvadž a priori představují zásah do tělesné integrity dítěte a ve svých důsledcích se nutně dotýkají lidské důstojnosti.“*
66. Podle čl. 37 písm. a) věty první Úmluvy o právech dítěte *„státy, které jsou smluvní stranou úmluvy, zabezpečí, aby žádné dítě nebylo podrobeno mučení nebo jinému krutému, nelidskému či ponižujícím zacházení nebo trestání.“* Touto úmluvou je Česká republika vázána od 6. 2. 1991 a podle čl. 10 Ústavy je Úmluva o právech dítěte *„součástí právního řádu; stanoví-li mezinárodní smlouva něco jiného než zákon, použije se mezinárodní smlouva“*. Podle čl. 3 bodu 1 Úmluvy o právech dítěte *„zájem dítěte musí být předním hlediskem při jakékoli činnosti týkající se dětí, ať už uskutečňované veřejnými nebo soukromými zařízeními sociální péče, soudy, správními nebo zákonodárnými orgány.“*
67. Evropský soud pro lidská práva vyslovil v rozsudku ze dne 21. května 2019 ve věci O. C. I. a ostatní proti Rumunsku, č. 49450/17, že *„nejlepší zájem dítěte, jež nepochybně zahrnuje respektování jeho práv a důstojnosti, je základním kamenem ochrany poskytované dětem před tělesným trestáním. Tělesné trestání dětí nemůže být tolerováno a státy by měly usilovat o jeho výslovný a úplný zákaz v zákoně i praxi. V tomto kontextu nemůže nebezpečí domácího násilí na dětech projít jako pouhá nepříjemnost, která je nezbytně spojena s podstoupením návratu, ale představuje situaci, která překračuje to, co může dítě rozumně snést.“*
68. Podle komentáře Hrušákové, Králíčkové a Westphalové lze z obecné úpravy absolutně chránící důstojnost dítěte dovodit, že tělesné tresty jsou z povahy věci vyloučeny a je třeba je považovat za zásadně nepřiměřené a protiprávní.¹
69. Ve světle tohoto výkladu by se podle důvodové zprávy k projednávané novele občanského zákoníku jednalo o jakékoli *„úmyslné či záměrné působení bolesti atakem na tělo pro kázeňský přestupek, např. o pohlavek [či] výprask rukou“* (viz odkaz k bodu 73 tohoto rozsudku).
70. Westphalová dále v komentáři z roku 2020 upozorňuje, že evropský výbor pro sociální práva přijal jednohlasně závěr, že Česká republika porušuje čl. 17 Evropské sociální charty z roku 1961, vyhlášené pod č. 14/2000 Sb. m. s., tím, že zde neexistuje výslovný a účinný zákaz tělesného trestání dětí v rodině a všech formách neinstitucionální péče o dítě. Z odůvodnění se podává, že v současné době panuje na evropské i mezinárodní úrovni široká shoda lidskoprávních orgánů, že *v právní úpravě má být zakotven výslovný a úplný zákaz tělesných trestů dětí*. V tomto směru Výbor zejména odkazuje na Obecný komentář č. 8 a 13 Výboru OSN pro práva dítěte. Výbor v tomto ohledu také připomněl výklad čl. 17 Charty v otázce tělesných trestů dětí podaný v rozhodnutí ve věci *Světová organizace proti mučení (OMCT) proti Portugalsku* (stížnost č. 34/2006, rozhodnutí o odůvodnění ze dne 5. prosince 2006, § 19 až 21). Bylo uvedeno: *„K dosažení souladu s článkem 17 musí vnitrostátní právo států zakazovat a trestat všechny formy násilí vůči dětem, tj. činy nebo*

¹ HRUŠÁKOVÁ, M., KRÁLÍČKOVÁ, Z., WESTPHALOVÁ, L. a kolektiv. *Rodinné právo*. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2017, str. 218, bod 452

chování, které by mohly mít vliv na fyzickou integritu, důstojnost, vývoj nebo psychickou pohodu dětí. Příslušná ustanovení musejí být dostatečně jasná, závazná a určitá, aby se vyloučilo to, že by je soudy odmítly použít na násilí páchané na dětech.“ Výbor konstatoval, že ustanovení české vnitrostátní úpravy citovaná v souvislosti s projednávanou stížností sice zakazují závažné násilí páchané na dětech a že vnitrostátní soudy tělesné tresty postihují, pokud dosáhnou určité míry závažnosti. Žádný z právních předpisů, na něž odkázala vláda, však neobsahuje výslovný a úplný zákaz veškerých forem tělesných trestů dětí, které pravděpodobně budou mít vliv na jejich fyzickou integritu, důstojnost, vývoj či psychickou pohodu (WESTPHALOVÁ, Lenka. § 884 [Výchovné prostředky]. In: KRÁLÍČKOVÁ, Zdeňka, HRUŠÁKOVÁ, Milana, WESTPHALOVÁ, Lenka a kol. Občanský zákoník II. Rodinné právo (§ 655–975). 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2020, s. 842, marg. č. 5.)

71. Pode citované důvodové zprávy k projednávané novele občanského zákoníku Novotný, Ivičičová, Syřůčková a Vondráčková ve svém komentáři k užívání tělesných trestů nevyjadřují jednoznačný postoj. Pouze obecně konstatují, že u nás i v zahraničí se od tělesných trestů, které jsou považovány za nevhodné, ustupuje, a opakuje, že výchovná opatření mají mít motivační, a nikoliv ponižující charakter. S odkazem na články 16 a 19 Úmluvy o právech dítěte dále připomínají, že při použití výchovných prostředků by rodiče měli zvažovat a mít na zřeteli účel, který daným opatřením sledují.²
72. Výslovný zákaz veškerých tělesných trestů je otázkou případné budoucí právní úpravy, v návaznosti na výklad mezinárodních smluv.³
73. V době vydání rozsudku bylo ukončeno připomínkové řízení k návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony. V souladu s mezinárodními závazky se rovněž navrhuje výslovně zakotvit nepřijatelnost tělesného trestání dětí.⁴
74. Soud nepřisvědčil žalobní námitce, že **nebyly věrohodné svědecké výpovědi** tehdy nezletilého M. K. a bývalé manželky žalobce P. K. a že o tom svědčí rozpory v jejich vlastních výpovědích v různých časech a mezi oběma jmenovanými navzájem.
75. Obě výpovědi jakožto klíčové důkazy byly přesvědčivé a v podstatných rysech se shodovaly. Oba jmenovaní svědkové vypovídali shodně před policií i před městským úřadem, i když mezi vysvětleními a výpověďmi uplynula delší doba (asi 15 resp. 13 měsíců – nezletilý M. K. podal vysvětlení policii 2. 9. 2020 a před městským úřadem vypovídal 8. 12. 2021 a P. K. podala vysvětlení 4. 9. 2020 a vypovídala jako svědkyně před městským úřadem 13. 10. 2021). Obě výpovědi byly souladné s ostatními důkazy a podklady rozhodnutí, zejména s výpovědí

² NOVOTNÝ, P., IVIČIČOVÁ, J., SYŘŮČKOVÁ, I., A VONDRÁČKOVÁ, P. *Nový občanský zákoník. Rodinné právo*. 2. aktualizované vyd. Praha: Grada Publishing, 2017. ISBN 978-80-271-0431-4. Převzato z CODEXIS®, doplnku LIBERIS®.

³ Viz Zpravodaj kanceláře vládního zmocněnce č. 1/2024 a vládní návrh novely § 884 občanského zákoníku k tělesnému trestání dětí na [https://justice.cz/web/msp/zpravodaj-kvz,-rozhodnutí-Evropského-výboru-pro-sociální-práva-APPROACH-\(Association-for-the-Protection-of-All-Children-Sdružení-na-ochranu-všech-dětí\)-proti-České-republice-\(tělesné-trestání-dětí\)](https://justice.cz/web/msp/zpravodaj-kvz,-rozhodnutí-Evropského-výboru-pro-sociální-práva-APPROACH-(Association-for-the-Protection-of-All-Children-Sdružení-na-ochranu-všech-dětí)-proti-České-republice-(tělesné-trestání-dětí))

⁴ ODok Portál – VeKLEP – Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony - <https://odok.cz/portal/veklep/material/ALBSCVFGH9CK/>

dcery žalobce, s obsahem protokolu Okresního soudu v Šumperku ze dne 2. 9. 2020 a dalšími důkazními prostředky a podanými vysvětleními, jak byly citovány shora.

76. Věrohodnost je „*vlastnost, jež nám určuje, zda jsou relevantní subjekt, popř. zpráva, kterou nám poskytuje, hodny důvěry, tj. zda jim máme či nemáme věřit jako pravdivým*“ (ŠÍNOVÁ, Renáta. Věrohodnost důkazních prostředků. In HAMULÁK, Ondrej a kol. (eds). Debaty mladých právníků 2007. Olomouc: Univerzita Palackého, 2007, s. 11.). Žalobce neuvedl u žádného svědka relevantní důvod nevěrohodnosti jejich osob ani jejich svědeckých výpovědí. Věrohodnost svědků nenarušují automaticky, samy o sobě jejich vztah k žalobci ani narušené vztahy v rodině před rozvodem. Posouzení nemůže být aktem subjektivního vnímání či libovůle. Vnitřní přesvědčení o nepravdivosti (nevěrohodnosti) svědecké výpovědi je výsledkem logického myšlenkového postupu, vycházejícího z posouzení objektivních skutečností vnějšího světa, zejména skutkových okolností, zjištěných v konkrétní projednávané věci (srov. rozsudek Nejvyššího soudu sp. zn. 2 Cdon 1751/97).
77. Soud se ztotožnil s hodnocením, že svědci v posuzované věci byli věrohodní. Nevystaly pochybnosti o jejich pověsti, duševních a smyslových schopnostech vnímat děj tak, jak se odehrál, v jejich motivaci podat křivou výpověď ani zájem vypovídat proti žalobci. Nešlo o svěřený nezletilého syna do péče, ten byl v době vydání meritorního rozhodnutí o přestupku městským úřadem už zletilý a na styku s nezletilou dcerou se manželé dohodli u OSPOD i při jednání soudu 2. 9. 2020. Svědci vypovídali po poučení a museli si být vědomi následků křivé výpovědi (která může být snadno prokazatelným přestupkem nebo trestným činem). Významné v posuzované věci bylo, jak vyznívají svědecké výpovědi jednotlivě (přesvědčivost, konzistentnost, vnitřní soudržnost, bezrozpornost) a jak v porovnání s ostatními důkazy (soulad či rozpory) a s podklady rozhodnutí, které byly získány před zahájením správního řízení. O podstatných rysech přestupku vypovídali svědci totožně. Věrohodnost výpovědi svědků vyplývá i z konstatování, že svědecké výpovědi se shodují jak v popisu užívání nepřiměřených výchovných prostředků, tak i v popisu situací, kdy a jak k nim došlo. Úřední záznam nelze sice použít jako důkaz (nebyl získán po zahájení správního řízení, svědci nebyli poučeni o následcích křivé výpovědi), ale lze ho užít pro potřeby volby strategie dokazování a lze jeho srovnáním se svědeckou výpovědí svědka hodnotit i otázku věrohodnosti jeho výpovědi (srov. rozsudek NSS č. j. 2 As 109/2012-26).
78. **Čas spáchání pokračujícího přestupku** byl prokázán svědeckými výpověďmi tehdy nezletilého M. K. a svědkyně P. K. Svědkyně P. K. vypověděla před městským úřadem dne 13. 10. 2021, že bývalý manžel začal fyzicky trestat syna asi od jeho 10–11 let a skončilo to odstěhováním bývalého manžela v prosinci 2019. Nezletilý M. K. vypověděl jako svědek, že žalobce fyzické tresty vůči němu používal od páté do deváté třídy. P. K. ve vysvětlení policii 4. 9. 2020 popsala, že vše začalo asi od 10 let syna. Nezletilý M. K. policii vysvětlil, že nadávky a bití od otce začaly od jeho deseti let, kdy si otec našel malou věc, která ho vyprovokovala a začal synovi nadávat a později ho i mlátit – například syn měl na kole sedadlo nakřivo, odpovídal otci, že v tom nevidí problém, ale otec řekl, že když mu to kolo koupil, tak syn s tím kolem bude dělat, co otec chce a pak mu začal nadávat, používal urážky. Nebo syn dostal řemenem hlava nehlava za špatné známky. Bití bylo asi od 12 let asi 4-5x do měsíce a od 14 let každý den. Syn upřesnil, že otec bil v 6-7 případech i mamku.
79. Nelze také odhlédnout od všech okolností, za kterých byl přestupek spáchán. Vztahy v rodině byly narušeny zejména neshodami mezi žalobcem a jeho manželkou a Okresní soud v Šumperku jejich manželství rozvedl ještě před prvním vysvětlením svědkyně u policie. Předtím probíhalo řízení o úpravu rodičovské odpovědnosti a určení výživného (návrh byl

podán 27. 5. 2020). Jak vysvětlila svědkyně P. K. u policie 4. 9. 2020, vztahy mezi jejím synem a bývalým manželem byly ze začátku výborné, ale syn začal být vzdorovitější asi od deseti let. Většinou hádky mezi ní a manželem a mezi synem a manželem vznikly kvůli maličkosti. Svědkyně pocházela z náboženské rodiny a čtyř dětí a otec je nikdy nebil. Bývalý manžel byl bitý a tvrdil, že jinak to nefunguje, že pevná ruka se vyplatí. Oba manželé měli o výchově spory a hádali se. Nejdříve bydleli u manželových rodičů. Ti jim ale zasahovali do manželství a vadilo to oběma manželům. Svědkyně si vzala syna, že už to nevydrží a odešla k rodičům. Manželův otec byl zapřisáhlý komunista a nesmířil se s tím, že jeho syn si vzal dívku z věřící rodiny, nechťeli ani na svatbu do kostela. Žalobcův otec je známý jako problémový. Po odchodu svědkyně jim vyhrožovali, že mají známosti na soudě a podobně a podali návrh na úpravu styku s vnukem a až olomoucký krajský soud rozhodl, že styk nechává na rodičích. Trvalo to dva roky. Žalobce se se svými rodiči nestýkal, ani vnuk, oni manželovi řekli, že není jejich syn. Ona chtěla, aby to s rodiči urovnal, ale manžel nechťel, že by mu zase zasahovali do života. Soud uzavírá, že z uvedeného vyplývá, že vztahy v rodině byly narušeny a vyhocení bylo následkem této situace a že správní orgány v souladu s § 38 písm. d) ZOP přihlédly k okolnostem spáchání přestupku. Z celé popsané situace vyplývají motivy žalobce k páčání projednaného přestupku, zejména výchovné problémy se synem, reakce syna na poměry v užší i širší rodině, žalobcův zájem na přísné výchově syna a jeho přesvědčení o vhodných výchovných prostředcích.

II. Popis skutku, pokračující přestupek

80. Soud souhlasí se správními orgány v tom, že šlo o pokračující přestupek. Podle § 7 ZOP *pokračováním v přestupku se rozumí takové jednání, jehož jednotlivé dílčí útoky vedené jednotným záměrem naplňují skutkovou podstatu stejného přestupku, jsou spojeny stejným nebo podobným způsobem provedení, blízkou souvislostí časovou a souvislostí v předmětu útoku.*
81. Městský úřad ve výroku rozhodnutí o přestupku popsal jednání žalobce takto: v přesně nezjištěné době nejméně od roku 2016 do 7. 12. 2019 v místě bydliště v Š. na ulici P. 3077/23A použil nepřiměřený výchovný prostředek tím, že ve společném obydlí v přesně nezjištěném počtu případů opakovaně používal nepřiměřené fyzické tresty vůči svému nezletilému synovi M. K., nar. 29. 1. 2004, konkrétně syna bil rukama do hlavy a mlátil několika ranami koženým řemenem se železnou přezkou tak, že syn měl podlitiny na hýždích a na nohách, občas na rukách, a to za špatné známky ve škole, lhaní a podvody, odmítání a při konfliktech po vzájemné výměně názorů; úmyslně tak použil vůči dítěti nepřiměřený výchovný prostředek.
82. Z citovaného popisu skutku se podává, že šlo o jednotlivé dílčí útoky s jednotným výchovným záměrem, který žalobce ve správním řízení nijak nepopíral. Naopak zdůvodnil, že takto byl vychováván i on sám a že autoritativní a přísná výchova přináší výsledky.
83. Jednotlivé útoky pokračujícího přestupku měly blízkou časovou souvislost, souvislost v předmětu útoku a podobný způsob provedení. Tyto útoky naplnily stejnou skutkovou podstatu popsaného přestupku, a to všechny jeho znaky. Projednávaný přestupek se týká útoků na stejnou osobu, a to nezletilého syna žalobce.
84. O tom, že útoků byl velký počet a šlo o soustavné jednání žalobce vůči synovi, svědčí ostatně i skutečnost, že se nezletilý syn podle obsahu správních spisů odmítal se žalobcem setkávat, jak plyne zejména ze zprávy o průběhu poskytování sociální služby odborné sociální poradenství ze dne 15. 10. 2020, vlastního zjištění OSPOD citovaného v podnětu policii ze dne 13. 7. 2020 (viz bod 1 a 13 rozsudku) a výpovědi tchána žalobce (bod 53 rozsudku).

85. Popis skutku ve výrokové větě rozhodnutí městského úřadu odpovídá § 93 odst. 1 písm. a) ZOP, správní a soudní praxi ve věcech přestupků (srov. např. rozsudek NSS č. j. 7 As 50/2014-43 nebo rozsudek zdejšího soudu č. j. 72 A 27/2021-37) i soudní praxi v trestních věcech (srov. např. rozsudek Nejvyššího soudu sp. zn. 2 T 23/2019 nebo sp. zn. 4 Tdo 1323/2020).
86. Jak vyplývá např. z rozsudku NSS č. j. 9 As 68/2012-23, popisem skutku je „*slovní vyjádření jednání či skutkových okolností, které lze subsumovat (podřadit) pod jednotlivé znaky přestupku uvedené v zákoně. Je třeba, aby popis skutku obsahoval v rámci možností přesný popis podstatných okolností, které jsou významné z hlediska právní kvalifikace jednání jako přestupku a které zároveň dovolují toto jednání nezaměnitelným způsobem identifikovat a odlišit od jiných jednání. Zároveň je však nutno zdůraznit, že i přes zásadní roli výroku rozhodnutí o přestupku nelze popis skutku hodnotit přehnaně formalisticky, ale je nutno zoblednit, zda ve svém komplexu výrok naplňuje kritéria dostatečné specifikace a určitosti.*“ Tato kritéria popis skutku ve výroku městského úřadu splňoval a bylo z něj zjevné, jaké jednání je kladeno žalobci za vinu. Ostatně to žalobce ani nepopíral.

IV. Námitka prekluze

87. Soud neshledal důvodnou **námitku zániku odpovědnosti za přestupek** z důvodu uplynutí promlčecí doby podle § 32 ZOP.
88. Podle § 32 odst. 2 písm. b) ZOP platí, že „*promlčecí doba se přerušuje vydáním rozhodnutí, jímž je obviněný uznán vinným; je-li prvním úkonem v řízení vydání příkazu, přerušuje se běh promlčecí doby jeho doručením. Přerušením promlčecí doby počíná promlčecí doba nová.*“
89. V posuzovaném případě poslední útok pokračujícího přestupku žalobce spáchal 7. 12. 2019. V souladu s § 31 odst. 2 písm. a) ZOP (promlčecí doba počíná běžet u pokračujícího přestupku dnem následujícím po dni, kdy došlo k poslednímu dílčímu útoku) běžela od 8. 12. 2019 podle § 32 odst. 3 ZOP tříletá promlčecí doba. Lhůta byla tříletá, protože nejvyšší pokuta za analyzovaný přestupek je 50 000 Kč (§ 59 odst. 4 ZOSPOD).
90. Podle § 32 odst. 1 písm. a) ZOP „*do promlčecí doby se nezapočítává doba, po kterou se pro tentýž skutek vedlo trestní řízení.*“ Policie vydala záznam o zahájení úkonů trestního řízení 4. 9. 2020 a věc odevzdala městskému úřadu, přičemž k doručení došlo 11. 3. 2021. Dobu od 4. 9. 2020 do 11. 3. 2021 je třeba vyjmout z výpočtu plynutí tříleté promlčecí doby (jde o dobu šesti měsíců a sedmi dnů).
91. Městský úřad však doručil žalobci příkaz ze dne 2. 6. 2021 do vlastních rukou dne 4. 6. 2021, tedy ještě před koncem marného uplynutí tříleté promlčecí doby dokonce i bez odpočtu doby, po kterou se vedlo trestní řízení. Následující den (5. 6. 2021) počala běžet nová promlčecí doba podle shora citovaného § 32 odst. 2 písm. b) ZOP. Žalovaný vydal rozhodnutí o odvolání 7. 7. 2022. K marnému uplynutí promlčecí doby proto nedošlo.
92. Námitka žalobce, že došlo k promlčení přestupku, protože správní orgány neužily ZOP ve znění shora citované novely zákonem č. 417/2021 Sb. je nedůvodná.
93. Zákon č. 417/2021 Sb., kterým se mění zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony, vložil s účinností od 1. 1. 2022 do § 32 odst. 2 písm. b) ZOP na konec textu slova: „; je-li prvním úkonem v řízení vydání příkazu, přerušuje se běh promlčecí doby jeho doručením“.

94. Novela pouze výslovně upřesnila, která z rozhodnutí o uznání viny je třeba považovat za rozhodnutí, jimiž se přerušuje běh promlčecí doby. Podle důvodové zprávy k zákonu č. 417/2021 Sb. příkaz je zvláštním druhem rozhodnutí a novela navazuje na výkladovou praxi. Zákon nově výslovně stanoví, že běh promlčecí doby se nepřerušuje vydáním příkazu jakožto prvního úkonu v řízení, ale až jeho doručením, tj. okamžikem, kdy se obviněný seznámí s obviněním.

III. Závěr

95. Městský úřad zjistil skutkový stav v souladu se závěry usnesení rozšířeného senátu NSS č. j. 5 As 126/2011-68, č. 3014/2014 Sb. NSS. Rozšířený senát NSS judikoval, že správní orgán je povinen postupovat v řízení o přestupku tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu potřebném pro rozhodnutí o přestupku (§ 3 správního řádu). Žalobce spíše brojí proti znění a užití zákona v jeho případě a bagatelizuje závažnost jednání, kterému zákon brání.
96. Žalobce vnášel do zjištěného skutkového stavu pochybnosti, které však v kontextu celé věci soud nevyhodnotil jako důvodné ve smyslu § 3 správního řádu. Žalobce vznesením shora uvedených námitek na sebe přenesl důkazní břemeno, které však neunesl. Podstatné je to, že námitky žalobce nebyly nepřesvědčivé a to, že je vůbec věrohodně neprokázal, ani nenavrl takové důkazy, které by významně narušily jistotu ve stávajícím zjištění skutkového stavu nebo navodily důvodné pochybnosti (k přenesení důkazního břemene srov. rozsudek NSS č. j. 1 As 45/2013-37, bod 24).
97. Závěrem soud shrnuje, že správní orgány prokázaly žalobci spáchání přestupku svědeckými výpověďmi nezletilého M. K. a jeho matky P. K. Tyto důkazy byly v souladu s dalšími důkazy a podklady rozhodnutí, a to zejména oznámením přestupku, protokolem o jednání před Okresním soudem v Šumperku dne 2. 9. 2020, výpovědí nezletilé dcery žalobce K. K., výpověďmi bývalé tchýně a tchána žalobce – pana J. K. a paní K. K., zprávou klinického psychologa PhDr. M. ze dne 3. 12. 2020 a zprávou Střediska sociální prevence Olomouc – Poradny pro rodinu Šumperk ze dne 15. 10. 2020. Nebyly zjištěny žádné okolnosti vylučující odpovědnost žalobce. Soud neshledal v postupech městského úřadu a žalovaného namítané vady a napadené rozhodnutí shledal jako souladné se zákonem. Správní orgány zjistily skutkový stav v souladu se zákonem, vybraly správně právní předpisy, pod které jej subsumovaly a z toho vyvodily v souladu se zákonem skutkové i právní závěry, se kterými se soud ztotožnil. Proto soud žalobu zamítl jako nedůvodnou v souladu s § 78 odst. 7 s. ř. s.
98. Soud rozhodl o nákladech řízení v souladu s § 60 s. ř. s., podle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl na věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. V dané věci neúspěšný žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení (výrok III) a žalovanému v souvislosti s tímto řízením žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly, respektive ani úhradu nákladů řízení nepožadoval, proto se mu náhrada nákladů řízení nepřiznává (výrok II).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **je možno** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně.

Olomouc 3. dubna 2024

JUDr. Martina Radkova v. r.
samosoudkyně